

niemieckiego pochodzenia ze szczególnym uwzględnieniem architektów, wojskowych, naukowców, artystów, przemysłowców, rzemieślników oraz duchownych ewangelickich związanych m.in. z początkami Parafii Świętej Trójcy, która ma zaszczyt gościć wystawę w Centrum Dialogu i Kultury *Lutheraneum*.

Zachęcamy do zwiedzania wystawy, do rozmów i refleksji. Jako Parafia Ewangelicko-Augsburska Świętej Trójcy czujemy się szczególnie odpowiedzialni za ciągłe pielęgnowanie wielokulturowego i wielonarodowego dziedzictwa, które wpisane jest w dzieje reformacji w Warszawie, sięgające już lat 20. XVI wieku. Ekspozycja jest również naszym skromnym, lecz nie ostatnim wkładem w zbliżający się jubileusz 500-lecia Reformacji. Dekada Lutra, przygotowująca luteranów, a także chrześcijan innych wyznań do tego wydarzenia, jest obok rocznic związanych z bp. Bursche doskonałym pretekstem do popularyzacji historycznego dziedzictwa naszego miasta. Zapraszamy!

Wystawa czynna będzie od **2 sierpnia do końca września br.**, od wtorku do piątku w godzinach od **12.00 do 16.00** oraz w niedziele od **12.00 do 13.00**. Zachęcamy także do nabycia albumu „**Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku**” przygotowanego przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej wspólnie z Domem Spotkań z Historią.

Parafia Ewangelicko-Augsburska Świętej Trójcy

00-062 Warszawa, ul. Kredytowa 4

tel.: 22 / 556 46 60, fax: 22 / 827 86 37

www.trojca.waw.pl

e-mail: warszawa-trojca@luteranie.pl

Jesteśmy także na:

facebook

You Tube

Partnerzy wystawy

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ

STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Dom Spotkań z Historią

instytucja kultury
m.st. Warszawy

POLACY z WYBORU

150 lat temu urodził się ks. bp Juliusz Bursche, duchowny Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie i zwierzchnik Kościoła w latach 1904-1942. Bp Bursche poniósł męczeńską śmierć z rąk nazistów 70 lat temu. Jego życie jak i wielu innych Polaków niemieckiego pochodzenia

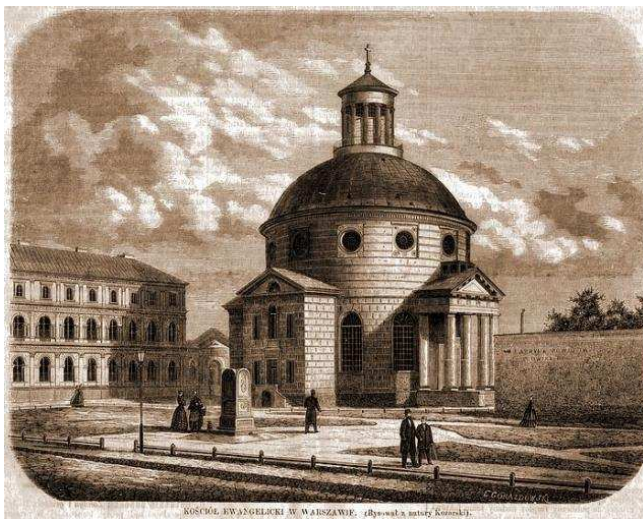

to doskonały przykład dobrowolnej asymilacji kulturowej, ukazujący pasjonującą podróż poprzez zawirowania historii - podróż, w której wciąż na nowo odtwarzają się różnorodne czynniki tożsamości zarówno w aspekcie narodowym, kulturowym, jak i religijnym. Polacy

niemieckiego pochodzenia, którzy przybywali do naszego miasta, żarliwie angażowali się w dbałość o szeroko rozumiany dobrobyt nowej ojczyzny. Nie zapominali o swoim dziedzictwie, a jednak w sytuacjach granicznych okazywali ofiarność i lojalność wobec Polski. Czyż mogło być inaczej skoro czuli się i byli Polakami takimi jak inni, z tą różnicą, że ich polskość była w dużej mierze kwestią wyboru czy po prostu zakochania się w Polsce?

Wielu z nich przelewało krew w walce o wolną Polskę – życie bp. Juliusza Burschego odwzorowuje w jakiś sposób losy Rzeczypospolitej po odzyskaniu niepodległości aż do brutalnej napaści hitlerowskich Niemiec na Polskę. Pośród tych wszystkich wyda-

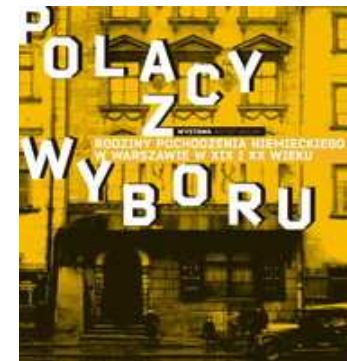
rzeń bp Bursche – podobnie jak tysiące Polaków niemieckiego pochodzenia – na różne sposoby walczył o przetrwanie Rzeczypospolitej ponosząc najwyższą cenę.

Piękne pomniki wielokulturowej Warszawy, imponujący przemysł i działania na rzecz kultury, wojna zamieniła w zgłiszcza, jednak pośród tych ruin nie zanikła pamięć o mieszkańcach Warszawy, także tych, dla których była ona małą ojczyzną z wyboru.

Przez dziesięciolecia pamięć o dawnej Warszawie przechowywana była w sercach warszawskich rodzin, a także pasjonatów, którzy gromadzili, przechowywali, a następnie udostępniali wiedzę o wielonarodowym dziedzictwie. Dlatego tak ważna była inicjatywa podjęta przez warsawianistów Tadeusza Świątka i Krzysztofa Wittelsa oraz Tomasza Markiewicza z Fundacji Współpracy Pol-

sko-Niemieckiej (FWPN), ale także szeregu innych osób, aby stworzyć wystawę dokumentującą dzieje ważnych, choć nie wszystkich rodów warszawskich niemieckiego pochodzenia.

Wystawa „*Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku*” jest spotkaniem z żywą historią rodzin, których potomkowie wciąż są

wśród nas, a ich dokonania wpisane są w znane i nieznanie miejsca Warszawy.

Z okazji uroczystości jubileuszowych związanych z ks. bp. Juliuszem Bursche, Parafia Ewangelicko-Augsburska Świętej Trójcy w Warszawie postanowiła we współpracy z FWPN przybliżyć raz jeszcze historię warszawskich rodów niemieckiego pochodzenia. Po inauguracji ekspozycji w Warszawie, Berlinie i Dreźnie, żywa historia powraca do miasta, w którym się zaczęła.

Ekspozycja przedstawia nie tylko poszczególne rody znane warszawiakom, ale także innym mieszkańcom Polski (np. Fukierowie, Kolbergowie, Wedlowie), lecz również przedstawicieli różnych grup zawodowych, których nazwiska znane są choćby z nazw ulic i osiedli warszawskich (Schuch, Boerner, Ulrich). I tak wystawa dokumentuje losy Pola-